

Invalidiliitto kiittää mahdollisuudesta kommentoida Kokoomuksen vammaispoliittista ohjelmaa. Kiitos myös siitä, että Invalidiliiton ja muidenkin vammaisjärjestöjen näkemystä kuultiin ohjelman valmisteluvaiheessa. Tekstiä lukiessa tuntuu, että meitä ei ole ainoastaan kuultu vaan myös aidosti kuunneltu: tekstistä löytyy monia Invalidiliiton keskeisiä tavoitteita, jotka ovat välttämättömiä fyysisesti vammaisten ja toimintaesteisten ihmisten oikeuksien toteutumisen kannalta.

On siis erinomaista, että Kokoomus on laatinut vammaispoliittisen ohjelman, jossa on runsaasti hyviä kirjauksia. Invalidiliitto toivoo, että tämän erillisen ohjelmaperin kirjauksia sisällytetään saman tien Kokoomuksen jokapäiväiseen poliittiseen toimintaan sekä tulevaan vaaliohjelmaan. Lisäksi toivomme, että ohjelmateksti ja sen sisältämät asiat pysyvät tiiviisti kirjurien mielessä, jos Kokoomus hallitusohjelmaneuvoitteluita ensi keväänä käy.

Esimerkiksi kuljetuspalvelukäytäntöjen kehittäminen, työolosuhteiden järjestelytuen laajentaminen koskemaan myös vammaisia yrittäjiä ja esteettömyyden laiminlyönnin määrittelyminen syrjinnäksi ovat varsin hyviä tavoitteita. Toisaalta jotkut kirjaukset ihmetyttävät termien epätarkkuuden tai erikoisen tulokulman vuoksi. (Saatte erillisen koonnin tekemistämme havainnoista.) Kokonaisuus on kuitenkin hyvin oikeansuuntainen.

Tekstin lopussa lukee, että ”Kokoomus sitoutuu vammaisvaikutusten huomioimiseen nykyistä kattavammin lainsäädännön vaikutusarvioinneissa”. Erinomainen tavoite. Kaikessa lainsäädännössä tulisi arvioida vammaisvaikutukset. Ja erillisen vammaispoliittisen ohjelman lisäksi vammaisten ihmisten näkökulma tulisi huomioida muissakin ohjelmateksteissä, jotta kaikki päätöksenteko toteuttaisi täysimääräisesti myös vammaisten ihmisten oikeuksia.

Pääministeripuolueella on hyvät mahdollisuudet edistää tärkeäksi katsomiaan asioita. Siitä kulmasta katsoen ohjelmatekstin hyvät kirjaukset ja tämä hallituskausi ovat jossain määrin ristiriidassa. Vammaisten ihmisten asema yhteiskunnassa ei ole vahvistunut eivätkä oikeudet toteudu riittävän hyvin. Meille Invalidiliittoon tulee aiempaa enemmän yhteydenottoja ihmisiltä, joiden palvelut ovat heikentyneet, taloustilanne huonontunut ja jotka kohtaavat syrjintää arjessaan niin rekrytointitilanteissa kuin esteettömyyden laiminlyönteinä.

Hyvinvointialueet tulkitsevat vammaispalvelulakia vaihtelevasti. Ongelma ei ole lakitekstissä vaan soveltamisessa, jota ohjaavat liian niukat resurssit. Kannustamme ratkomaan tätä jo budjettiriihessä. Myös nykyisessä hallitusohjelmassa olevia hyviä työelämäkirjauksia voidaan vielä ehtiä viemään vammaisten ihmisten yhdenvertaisuutta edistäväksi lainsäädännöksi.

Töitä siis riittää niin tällä vaalikaudella kuin tulevaisuudessakin, jotta Suomesta saadaan yhdenvertainen ja esteetön. Mitä vahvemmin kaikki poliittiset puolueet toimivat näiden päämäärien eteen, sitä varmemmin yhteiskunta muuttuu vammaisten ihmisten kannalta oikeudenmukaisemmaksi. Kiitämme Kokoomusta hyvästä ohjelmatekstistä ja kannustamme sanoista tekoihin niin valtakunnan politiikassa kuin kunta- ja aluetason toiminnassakin. Invalidiliitto tarjoaa jatkossakin kaikille eduskuntapuolueille ratkaisukeskeistä yhteistyötä – olemme työskennelleet vammaisoikeuksien edistämiseksi lähes 90 vuotta ja jatkamme edelleen.

Janne Juvakka, toimitusjohtaja

Laura Andersson, johtaja